

2004-01-07

LS 0305-1702

Landstingsstyrelsen

Vårdavtal med specialistläkare avseende rituell omskärelse av pojkar

Föredragande landstingsråd: Birgitta Sevefjord

ÄRENDET

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att landstinget genom vårdavtal med en specialistläkare ger familjer möjlighet att låta pojkar genomgå en rituell omskärelse på ett medicinskt säkert sätt. Eftersom ingreppet sker utan medicinsk indikation föreslås att en särskild avgift tas ut av föräldrarna.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna att vårdavtal ingås med specialistläkare avseende rituell omskärelse av pojkar

att avgiften för föräldrarna fastställs till 1 000 kronor

att avgiften ej skall omfattas av högkostnadsskyddet.

Omskärelse av pojkar utan medicinsk indikation förekommer av rituella eller kulturella skäl. Enligt lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar får ingreppet utföras endast av läkare eller av den som av socialstyrelsen givits särskilt tillstånd. Eftersom ingreppet inte är medicinskt motiverat är det rimligt att en avgift tas ut av föräldrarna. Avgiften är lägre än hälften av den egentliga kostnaden, varför landstinget även framgent kommer att subventionera dessa tjänster.

Ingela Nylund Watz

Birgitta Sevefjord

Anders Lönn

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 18 november 2003, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att godkänna att vårdavtal ingås avseende rituell omskärelse av pojkar och att avgiften för föräldrarna fastställs till ett tusen kronor som inte ska omfattas av högkostnadsskyddet.

”Omskärelse av pojkar utan medicinsk indikation förekommer av rituella eller kulturella skäl. Eftersom omskärelse är ett kvalificerat kirurgiskt ingrepp är det angeläget att åtgärden vidtas under förhållanden som garanterar hög medicinsk säkerhet. Enligt lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar får ingreppet utföras endast av läkare eller av den som av Socialstyrelsen har särskilt tillstånd att utföra omskärelse av pojkar. Sedan cirka trettio år har det funnits en möjlighet för föräldrar i Stockholms län att få detta ingrepp utfört av en specialist i barnkirurgi som har vårdavtal med landstinget. Ersättning har utgått till läkaren med de belopp som gäller vid omskärelse på medicinsk indikation.

I samband med att den aktuella läkaren önskar att upphöra med sin verksamhet av åldersskäl har behov uppkommit att reglera verksamheten för framtiden. Det finns en lämplig läkare som är beredd att ta över ansvaret för denna verksamhet. Antalet pojkar som omskärs av den aktuella läkaren uppgår till cirka 750- 800 per år. Det gäller i första hand pojkar i muslimska familjer med också i kristna familjer från Afrika och Asien. Ingreppen görs i dessa fall nästan alltid före två månaders ålder. Ett visst antal judiska pojkar över fem års ålder omskärs också av denna läkare. Det stora flertalet judiska pojkar omskärs i späda ålder inom den judiska församlingen.

Eftersom ingreppet inte är medicinskt motiverat är det rimligt att en avgift tas ut av föräldrarna. Om föräldrarna skulle betala hela det belopp som utgår till läkaren vid ingrepp på medicinsk indikation idag cirka 2 700 kronor är bedömningen att många föräldrar inte anser sig ha råd att betala. De kan då välja andra sätt att få ingreppet utfört under mindre säkra medicinska och hygieniska förhållanden vilket ökar risken för komplikationer. Av folkhälsoskäl bör landstinget alltså stå för en del av kostnaden. Förvaltningen föreslår att avgiften för föräldrarna fastställs till ett tusen kronor. Beloppet bör inte omfattas av högkostnadsskyddet med motivering att ingreppet inte görs av medicinska skäl. Verksamheten omfattas av patientskadelagen och därmed av patientförsäkringen även om den i övrigt inte betraktas som hälso- och sjukvård.”

2004-01-07

LS 0305-1702

M-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att avslå förslaget om vårdavtal.

”Omskärelse är att se som ett medicinskt meningslöst och irreparabelt ingrepp som strider mot FN:s barnkonvention § 19 som säger att alla lagstiftningsåtgärder ska vidtas för att skydda barn mot alla former av psykiskt eller fysiskt våld, skada eller ingrepp.

’Det är angeläget att ett aktivt barnperspektiv genomsyrar beslutsfattande och verksamhet inom landstinget. Det handlar bland annat om konsekvensanalyser inför olika slag av beslut, säkerställande av barnkompetens inom vissa särskilt viktiga personalgrupper samt barns och ungdomars möjlighet till inflytande och delaktighet.’ Detta beslut landstingsfullmäktige i mars 2003 med anledning av en motion till fullmäktige om att barnkonventionen ska efterlevas.

Etnisk omskärelse kan inte på något sätt hänföras till sjukvårdande behandling och ska därför inte subventioneras med offentliga medel. I övrigt hänvisar vi till lagstiftningen på området.”

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 7 januari 2004.